افق حوزه
• سال بیست و سوم
• شماره ۸۰۷
• دوشنبه ۱ مرداد ۱۴۰۳
• ۸ صفحه • ۵۰۰۰ تومان
Ofogh-e Hawzah Weekly
• صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
• مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: رضا رستمی
• سردبیر: رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه
• تلفن: ۳۲۹۰۰۵۳۸ • نمـابر: ۳۲۹۰۱۵۲۳
• صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
• نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
• پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
• پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
• کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۶۵۵۸۶۸۰۱ (۰۲۱)

◉ در محـضر نـور

حضرت امام سجاد علیه‌السلام

أَيُّما مُؤمِنٍ دَمِعَت عَيناهُ لِقَتلِ الحُسَينِ عليه السلام حَتّى تَسيلَ عَلى خَدِّهِ، بَوَّأَهُ اللهُ بِها في الجَنَّةِ غُرَفا يَسكُنُها أحقابا.

هر مؤمنی که چشمانش برای کشته شدن حسین علیه‌السلام گریان شود؛ به‌طوری که اشک بر گونه‌هایش سرازیر گردد، خداوند به‌سبب آن، او را در غرفه‌های بهشتی جای دهد که روزگاران درازی را در آنها به سر بَرَد.

ثواب‌الأعمال ۱۰۸/۱

◉ سخن بزرگان

امام خمینی قدس‌سره

همه باید بدانیم که آنچه موجب وحدت بین مسلمین است، این مراسم سیاسی عزاداری ائمه اطهار علیهم‌السلام و به‌ویژه سید مظلومان و سرور شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین علیه‌السلام است که حافظ ملیّت مسلمین به‌ویژه شیعیان ائمه اثنی‌عشر علیهم‌السلام می‌باشد. عاشورا را زنده نگهدارید که در صورت نگه داشتن عاشورا، کشور شما آسیب نخواهد خورد.

صحیفه امام؛ ج۱۵ و ۲۱

یادنامه «مؤمنِ مجاهدِ صادق»

حاج سید جواد حجازی

ابوالشهیدین آقای حاج سیدجواد حجازی، از مبارزان برجسته انقلاب اسلامی و از یاران دیرین امام و رهبری و پدر قائم‌مقام دفتر رهبر معظم انقلاب و مدیرعامل مؤسسه دارالایتام مهدیه، پس از عمری مجاهدت در ترویج و نشر ارزش‌های اسلامی و انقلابی و خدمت به اسلام و انقلاب و سرپرستی کودکان بی‌سرپرست ۲۲ تیر در سن ۹۴ سالگی دعوت حق را لبیک گفت. آیین تشییع پیکر این مبارز انقلابی از حسینیه امام خمینی قدس‌سره شهر همدان برگزار و مراسم خاکسپاری، ۲۳ تیرماه در حرم مطهر رضوی انجام شد.

• گذری بر حیات سیاسی و اجتماعی

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز اسناد انقلاب اسلامی، سید جواد حجازی در سال ۱۳۰۶ شمسی، در همدان دیده به جهان گشود و دوران تحصیل را در مدارس همدان گذراند.

سیدجواد پس از انجام خدمت وظیفه در مدرسه علمی از مجموعه مدارس جامعه تعلیمات اسلامی زیر نظر شیخ علی حائری مشغول تدریس شد. از سال ۱۳۵۴ در اداره پست استخدام و در سال ۱۳۶۱ با درخواست خود بازنشست شد و در کنار آیت‌الله مدنی به تأسیس نهادهای انقلابی، به خصوص بنیاد مستضعفان در همدان، پرداخت. پس از آن فعالیت‌های خیریه و عام‌المنفعه خود را ادامه داد. همچنین از سال ۱۳۶۸، در ستاد اجرایی فرمان امام همدان مشغول فعالیت شد.

با اوج‌گیری مبارزات ضد رژیم پهلوی، سید جواد حجازی فعالیت اجتماعی و انقلابی خود را در کنار سایر مردم معترض انجام می‌داد. وی توانست با روحانیون برجسته از جمله آیت‌الله مدنی ارتباط برقرار کند. وی در سال ۱۳۴۸، همراه با یکی از بازاریان همدان به عراق رفت و به واسطه آیت‌الله مدنی با امام خمینی دیدار کرد و قریب به یک ماه در نمازهای امام حضور می‌یافت. او بار دیگر در سال ۱۳۵۷، با حضور در عراق از دیدار و همراهی با امام بهره برد.

فعالیت‌های اجتماعی سیدجواد حجازی نیز گام‌به‌گام با هدایت‌های آیت‌الله مدنی پیش می‌رفت. با این شرح، وی با کمک دیگر افراد در یکی از بانک‌ها، حسابی به نام شهید مدنی باز کردند و حدود هفتاد هزار تومان جمع کردند تا دبیرستان دینی تاسیس کنند. همچنین مابقی پول را در بین خانواده‌های آبرومند با ضمانت اشخاص مورد اطمینان به عنوان وام تقسیم کردند. با این تدبیر و سیاست، بسیاری از افراد وام‌گیرنده توانستند به کسب‌وکار مشغول شوند.

فعالیت‌های خیرخواهانه شهید مدنی با همراهی مرحوم سیدجواد حجازی و دیگر بزرگانی چون تقی سراج، محمدابراهیم درفشی و... باعث شد تا با آیت‌الله مدنی نقش محوری و ارزشمند در بیداری مردم همدان ایفا کنند و علاوه بر آگاهی مردم از نظر سیاسی، فعالیت‌های عمرانی، رفاهی، بهداشتی و فرهنگی عدیده‌ای انجام دهند و یادگارهایی از این بزرگان مانند: صندوق قرض‌الحسنه مهدیه، بانک مهدیه امروزی همدان، درمانگاه مهدیه، ساختمان مسجد و... باقی بماند.

امام خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی، آیات؛ موحدی کرمانی رئیس مجلس خبرگان رهبری، جنتی دبیر شورای نگهبان، حسینی بوشهری رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، سیده زهره برقعی مدیر جامعة‌الزهرا علیهاالسلام و سران قوای سه‌گانه، در پیام‌های جداگانه‌ای، درگذشت این مؤمن مجاهد انقلابی، ابوالشهیدین، آقای حاج سیدجواد حجازی را تسلیت گفتند.

• امام خامنه‌ای

بسم‌الله الرحمن الرحیم

جناب حجة‌الاسلام آقای

حاج سیدعلی‌اصغر حجازی دامت توفیقاته

درگذشت پدر بزرگوار جناب‌عالی، مؤمن مجاهد صادق و ابوالشهیدین مرحوم آقای حاج سیدجواد حجازی رحمة‌الله‌علیه را به شما و والده گرامی و اخوان محترم و دیگر بازماندگان و دوستان و همکاران آن مرحوم تسلیت عرض می‌کنم.

مجاهدت‌های پیش از انقلاب و خدمات گسترده و مداوم ایشان در دوران جمهوری اسلامی، حسنات ارزشمندی است که رحمت و مغفرت الهی را نصیب آن مرحوم خواهد کرد بمنه و فضله.

• آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ إنا لله و إنا إلیه راجعون

در ایام سوگواری حضرت سید الشهدا علیه‌السلام خبر درگذشت ابوالشهیدین آقای حاج سید جواد حجازی رحمة‌الله‌علیه موجب تأسف و تأثر گردید.

آن مرحوم از شخصیت‌های اثر گذار سیاسی و فرهنگی و اجتماعی همدان بود.

باتوجه به شناختی که از دوران جوانی تا به امروز از ایشان دارم، هیچگاه در مسائل جاری مردم بی‌تفاوت نبوده و در امور خدمت به مستضعفان پیشگام بود، قبل و بعداز انقلاب برای تحکیم نهضت امام راحل رحمة‌الله‌علیه تلاش می‌کرد و دو فرزند خود را تقدیم این راه مبارک نمود.

اینجانب درگذشت این شخصیت محترم را به کلیه بازماندگان خصوصاً فرزند روحانی ایشان جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سید علی اصغر حجازی و اهالی دارالمومنین همدان تسلیت عرض نموده و علو مقام برای آن فقید سعید مسئلت می‌نمایم.

• آیت‌الله جنتی دبیر شورای نگهبان

درگذشت پدر بزرگوار ابوالشهیدین مرحوم آقای حاج سیدجواد حجازی که عمر با برکت خود را با مجاهدت در راه خدمت به اسلام و ملت عزیز ایران سپری کرد، از طرف اعضای شورای نگهبان به جنابعالی و خانواده محترم آن مرحوم تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال برای بیت شریف آن مرحوم صبر و اجر و سلامتی مسئلت داریم.

• آیت‌الله موحدی کرمانی
رئیس مجلس خبرگان رهبری

بسم‌الله الرحمن الرحیم

برادر گرامی جناب حجة‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سیدعلی‌اصغر حجازی دامت تأییداته؛ درگذشت ابوی گرانقدرتان ابوالشهیدین مرحوم آقای حاج سیدجواد حجازی طاب ثراه را به جنابعالی و خاندان محترم و شهیدپرور حجازی تسلیت و تعزیت عرض می‌نمایم.

اینجانب ضمن ابراز همدردی با جنابعالی و بازماندگان گرامی، در این ایام حزن آل الله علیهم‌السلام از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و علو درجات و برای خانواده معزز ایشان صبر و اجر و دوام توفیقات را مسئلت می‌کنم.

• آیت‌الله حسینی بوشهری
رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ إنا لله و إنا إلیه راجعون

جناب مستطاب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سید علی‌اصغر حجازی دامت توفیقاته

ضایعه درگذشت پدر گرامی‌تان، ابوالشهیدین مرحوم آقای حاج سیدجواد حجازی رحمت‌الله‌علیه را به جناب عالی و خاندان مصاب تسلیت عرض می‌کنم.

بی‌شک مجاهدت‌ها و فعالیت‌های انقلابی آن مرحوم مشمول اجر و حسنه الهی است، إن‌شاءالله.

از خداوند متعال برای آن فقید سعید علو درجات و حشر با حضرت اباعبدالله الحسین سلام الله علیه و صبر و اجر جزیل برای شما و بازماندگان محترم مسئلت دارم.

• آیت‌الله اعرافی
مدیر حوزه‌های علمیه کشور

بسم‌الله الرحمن الرحیم/ إنا لله و إنا إلیه راجعون

حضرت مستطاب حجة‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سید علی‌اصغر حجازی دامت افاضاته

سلام علیکم بماصبرتم

درگذشت عبد صالح و والد ماجدتان و پدر دو شهید سرافراز مرحوم آقای حاج سید جواد حجازی طاب‌ثراهم را به جناب عالی و والده ماجده و اخوان گرامی و بازماندگان محترم تسلیت و تعزیت عرض می‌کنم.

آن فقید سعید افزون بر تربیت فرزندان صالح و شایسته، در صفای باطن و طهارت نفس و فضیلت‌های اخلاقی و خدمت به خلق و کارهای نیک و مجاهدت در راه انقلاب اسلامی پیشگام و استوار بود و در ایام عاشورای حسینی علیه‌السلام به لقای الهی شتافت. برای ایشان روح و رضوان الهی و حشر با سالار شهیدان علیه‌السلام و شهدای سرافراز و برای جناب عالی و بازماندگان محترم شکیبایی و آرامش و پاداش الهی را از خداوند مهربان خواستارم.

• سیده زهره برقعی
مدیر جامعة‌الزهرا علیهاالسلام

انا لله و انا الیه راجعون

حضور ارجمند حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین حاج آقای حجازی دامت توفیقاته

قائم‌مقام دفتر مقام معظم رهبری

سلام علیکم

با احترام، بدینوسیله درگذشت والد گرامی، ابوالشهیدین مرحوم حاج سید جواد حجازی رحمة‌الله‌علیه مقارن با ایام شهادت سرور و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین علیه‌السلام را به جنابعالی، خانواده گرامی و بازماندگان محترم تسلیت و تعزیت عرض می‌نمایم. خدمات خیرخواهانه ایشان، تلاش‌های مجاهدانه در مسیر انقلاب اسلامی و تقدیم دو فرزند برومندشان؛ شهیدان والامقام سیدجعفر و سیدباقر حجازی در راه اسلام و رضای حق، با دعا و شفاعت حضرت سیدالشهدا علیه‌السلام مأجور است.

از درگاه الهی برای آن مرحوم، رحمت و مغفرت واسعه و برای حضرتعالی و سایر بازماندگان، صبر جمیل و اجر جزیل و طول عمر باعزت مسئلت دارم.

◉ عـطـریـار

می‌دانم که می‌آیی

غلامرضا سازگار

نگاه رحمتت بر ماست؛ می‌دانم که می‌آیی
ز اشک دوستان پیداست؛ می‌دانم که می‌آیی
گذشته چارده قرن و هنوز ای یوسف زهرا علیهاالسلام
تو تنها و علی تنهاست، می‌دانم که می‌آیی
به گوش شیعه از پشتِ در آتش‌زده گویی
صدای ناله زهراست می‌دانم که می‌آیی
به یاد کربلا، کرب‌وبلا شد عالم امکان
زمان، هر روز عاشوراست، می‌دانم که می‌آیی
هنوز آیات قرآن از لب جدّت به نوک نی
به گوش زینب کبراست، می‌دانم که می‌آیی
به یاد آب آب تشنگان، چشم محبانت
ز اشک و خون دل دریاست، می‌دانم که می‌آیی
هنوز آن زخم پیکانی که بر چشم عمویت خورد
به چشم خون‌فشان ماست، می‌دانم که می‌آیی
تماشای خیالِ سر اصغر به نوک نی
شرار آتش دل‌هاست، می‌دانم که می‌آیی
به خون پاک مظلومانِ عالم می‌خورم سوگند!
که مهدی مصلح دنیاست، می‌دانم که می‌آیی
اگرچه غایبی، میثم به چشم خویش می‌بیند
لوای دولتت برپاست، می‌دانم که می‌آیی

آیت‌الله کعبی

شناخت نفاق
یکی از درس‌های عاشوراست

آیت‌الله عباس کعبی، عضو هیئت‌رئیسه مجلس خبرگان، ۱۸ تیرماه در مراسم عزاداری سیدالشهدا علیه‌السلام، با بیان اینکه نفاق‌شناسی یکی از درس‌های عاشوراست، اظهار کرد: چند نوع نفاق داریم؛ نفاق اعتقادی، سیاسی، اجتماعی، اخلاقی، فردی و عمومی وجود دارد و در سوره منافق شعار «مرگ بر منافق» آمده است.

به گزارش خبرگزاری رسا، عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با اشاره به اینکه نفاق، بیماری خطرناکی است، عنوان کرد: ریشه نفاق به ضعف اعتقادی، روحیه استکباری، حسد، رقابت منفی، تضاد منافع، تلاش برای حذف رقبا، بهره‌مندی بیشتر از ثروت، قدرت و جایگاه اجتماعی و سیاسی و منافع دنیوی است.

آیت‌الله کعبی افزود: منافق چهره متلونی به خود می‌گیرد و با پروژه نفوذ وارد جامعه ایمانی می‌شود و ضربه مهلک خود را با فراهم شدن شرایط وارد می‌کند؛ کسانی که ریشه نفاق آنها پررنگ بود، در مقابل امام حسین علیه‌السلام ایستادند و ضربه زدند؛ مانند شمر و شبث و عمربن سعد که جزء صحابه بودند.

وی با بیان اینکه نهضت امام حسین علیه‌السلام دو روی سکه دارد، عنوان کرد: یک روی نهضت، رحمت جهانی انسانی است و بشریت در سایه عشق حسینی متحول می‌شود و روی دیگر آن، نفرت جهانی از نفاق، ظلم جهانی و استکبار است.

عضو هیئت‌رئیسه مجلس خبرگان رهبری اظهار کرد: اگر منافقان نباشند، طاغوت جهانی به‌راحتی شکست می‌خورد؛ مانند آنچه در غزه شاهدیم که اگر منافقان نبودند، بساط صهیونیسم و این ظلم آشکار برچیده می‌شود؛ منافقان مرزبندی بین دشمنان و دوستان را از بین می‌برند و در لباس دوست، بدترین آسیب‌ها را به اسلام می‌زنند.

وی با اشاره به اینکه امام حسین علیه‌السلام از دشمن‌شناسی، بصیرت و منافق‌شناسی ما خوشحال می‌شود، عنوان کرد: منافقان با آنکه ممکن است، نماز و روزه برپا دارند و یا ممکن است، اجازه عزاداری سیدالشهدا علیه‌السلام بدهند و به این ترتیب، مسئله بر مردم مشتبه می‌شود؛ اما در واقع سپر حمایتی دشمنان اسلام هستند.

عضو هیئت‌رئیسه مجلس خبرگان رهبری، بیان کرد: از راه‌های نجات از نفاق، عمل به تکلیف شرعی، فاصله نگرفتن از احکام فقهی، طهارت مالی، عمل به قانون و شرع مقدس است که باعث نورانیت دل شود.

آیت‌الله کعبی افزود: همیشه کسانی به منافقین کمک می‌کنند که جاهل ساده‌لوح باشند و به‌عنوان سیاهی لشکر ضربات هولناکی به اسلام می‌زنند؛ خیلی از سیاهی لشکرهای سپاه عمرسعد، از همین جاهلان بودند؛ دسته دیگر هم، کسانی هستند که به دنبال دنیاطلبی هستند؛ نه آرمان و عقیده.

▪ معرفی کتاب

• جامع الاصول

کتاب «جامع الاصول» اولین مجلد از موسوعه «جامع الأصول» در موضوع اصول فقه به زبان عربی است که به قلم استاد خارج حوزه علمیه قم؛ آیت الله محسن فقیهی، نگاشته شده و جلد اول آن به قطع وزیری در ۴۰۰ صفحه از سوی انتشارات بوستان کتاب دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم چاپ و منتشر گردیده است.

معرفی کتاب

موسوعه «جامع الأصول» بعد از مقدمه، در سیزده بخش، به مسائل گوناگون اصولی، مانند:

الامرالاول: فی موضع العلوم و مسائلها

می باشد که در پنج موضوع مانند: فی موضوع کل علم، فی مسائل کل علم، فی تمایز العلوم، فی موضوع علم االاصول و فی تعریف علم الاصول؛

الامرالثانی: در باره «الوضع و اقسامه» بحث می کند که شامل: فی تعریف الوضع، فی کیفی] دلاله الالفاظ علی معانیها، من الواضع؟، فی اقسام الوضع، فی وضع الحروف و فی اسماء الاشاره و الضمائر و الموصولات و ما شابه‌ها؛

الامرالثالث:در باره «شرط صحة الاستعمال المجازی»، الاستعمال المجازی یکون بالوضع(ای الوضع النوعی)،

الامرالرابع:در باره «اطلاق اللفظ و ارادة نوعه او صنفه او مثله او شخصه»

الامرالخامس: تبعیه الدلالة للارادة و عدمها؛

الامرالسادس: الوضعالنوعی و الوضع الشخصی

الامر السابع:الوضع المرکبات

الامرالثامن:الحقیقیه و المجاز و علاماتهما

الامرالتاسع: تعارض احوال اللفظ

الامرالعاشر: الحقیقیه الشرعیه

الامرالحادیعشر:الصحیح و الاعم

الامرالثانی عشر: الاشتراک

الامرالثالعشر: استعمال اللفظ فی اکثر من معنی واحد

علاقه مندان می توانند برای تهیه این کتاب از شعبه های بوستان کتاب در قم، تهران، مشهد، اصفهان و نیز از فروشگاه مرکز تنظیم و نشر آثار آیت الله فقیهی به نشانی:قم، صفائیه، کوی ۲۵ مراجعه نمایند.

• شرح حال خطبای نامی ایران
از معاصر تا نیمه دوم صفویه ج۱

کتاب«شرح حال خطبای نامی ایران» به قلم فاضل ارجمند محمد رضا مبلغی آبادانی نگاشته شده است و به همت انتشارات «دلیل ما» در ۵۵۰ صفحه چاپ و منتشر گردیده است.

معرفی کتاب

مولف ارجمند در باره هدف از تالیف این کتاب ارزشمند می گوید: با توجه به اهمیت تبلیغ و آثار و برکات این امر مهم در معرفی و گسترش دین مبین اسلام، بهره مندی از تجربه های مبلغان نامی و موفق در حوزه تبلیغ دینی نیز امر ضروری و مفید است. بر این اساس از سال ۱۳۸۴ در مراسم تکریم از چهار مبلغ نامی و تاثیر گذار تاریخ شیعه، آقایان: بهلول، خزعلی، سیدان و شیخ عبدالله مبلغی آبادانی(رحمهم اللع اجمعین) که با حضور مرجع عالیقدر آیت الله العظمی فاضل لنکرانی در مدرسه مبارکه دارالشفای برگزار گردید جرقه های تدوین این اثر در ایجاد شد و بعد از قریب بیست سال تلاش و پژوهش جلد اول این موسوعه چاپ و منتشر گردید بدان امید که خوانندگان گرامی و خطبای ارجمندی که قصد تبلیغ و سخنرانی در منابر را دارند، بهره کافی را از این تجربه ها و آموزه های سازنده ببرند و با آگاهی بهتر، به امر حیاتی تبلیغ همت گمارند.

ساختار کتاب

مجموعه پیش رو خلاصه ای مفید از شرح زندگی و تشرح خدمات فرهگی – اجتماعی و شیوه های و تبین برخی مولفه‌های اساسی منبر تاثیرگذار از خطبا و مبلغان شیعی بویژه خطبای گمنام معاص تا نیمه دوم صفویه است که در دو بخش تنظیم و تدوین گردیده است که بخش نخست آن شامل: شرح حال و خدمات علمی– فرهنگی و اجتماعی– سیاسی خطیب توانا و مبارز حاج شیخ عبدالله مبلغی آبادانی، والد مکرم مولف می باشند که در ۹ فصل به تفصیل و با ذکر اسناد و تصاویر روایت نموده اند.

بخش دوم، درباره شرح حال خطبای نامی شیعی معاصر تا نیمه دوم صفویه است که در این بخش به تشریح خدمات، تجربه ها و شرح حال بیش از ۱۴۰ نفر از مبلغان سخت‌کوش و موفق پرداخته شده است.

علاقه‌مندان برای تهیه این کتاب می توانند به نشانی قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، واحد ۹ یا به نشانی خیابان صفائیه، روبروی کوچه ۳۸ پلاک ۷۵۹ مراجعه نمایند. و در تهران با شماره ۶۶۴۶۴۱۴۱ و مشهد با شماره ۳۲۲۳۷۱۱۳ تماس بگیرند.